

استیلای صاحبان ثروت بر مراکز تصمیم گیری کشور

نظام مالیاتی ایران، ضعیف کشی است

نسرین هزاره مقدم

یکی از اصلی ترین منابع درآمدی دولت، مالیات است. در شرایطی که کشور در وضعیت تحریم به سر می برد و فروش نفت کشور تقلیل یافته و به کمترین حد ممکن رسیده، قاعدتاً باید تکیه بر مالیات و درآمدهای مالیاتی افزایش یابد، اما نیاز کشور به مالیات و عدالت در دریافت مالیات، بحثی دیگر. چه گروه هایی باید بیش از دیگران مالیات بپردازند تا جای خالی درآمدهای نفتی تا حدودی پر شود؟ براساس جدول ۵ لایحه بودجه ۱۴۰۰، مجموع درآمدهای مالیاتی کل کشور در بودجه سال آینده دو میلیارد و ۵۱۵ میلیون و ۲۲۸ هزار و ۱۳۵ میلیون ریال در نظر گرفته شده که از این مقدار ۵۹۱ میلیون و ۸۹۵ هزار و ۳۰۹ میلیون ریال شامل مالیات اشخاص حقوقی است. بخشی از مالیات اشخاص حقوقی شامل ۷۲ میلیون و ۱۲۸ هزار و ۳۰۶ میلیون ریال، مالیات علی الحساب اشخاص حقوقی دولتی (وصول ماهانه یک دوازدهم رقم)، ۴۰ میلیون و ۸۷۱ هزار و ۶۹۴ میلیون ریال مالیات عملکرد شرکت های دولتی و ۱۵ میلیون و ۱۵۱ هزار و ۵۱۵ میلیون ریال مالیات بنگاه های اقتصادی، نهادها و بنیادهای انقلابی است.

از یک طرف، گروه های پردرآمدی مانند قضات و اعضای هیات علمی دانشگاهها براساس مندرجات تبصره ۱۲ لایحه

یاحتی بیشتر مالیات بپردازند. سوال مبنای اصول اولیه عدالت است، در چیدمان مالیات بر درآمد بودجه سال ۱۴۰۰ هیچ جایگاهی ندارد.

مسکن فرودستان، آموزش و درمان رایگان در بساط نیست، چرا باید گروه هایی که ۲۰ یا ۳۰ میلیون تومان در هر ماه حقوق می گیرند، حداقل ۵۲۰ درصد تخفیف مالیاتی داشته باشند و مگر کار و عملکرد این گروه ها، چقدر برای پایداری اقتصاد و مملکت حیاتی است که باید از خیر مالیات آنها

بودجه، از پرداخت مالیات معاف هستند. البته یازدهم اسفند «محمد باقر قالیباف» رئیس مجلس، بعد از اینکه رفع معافیت مالیاتی قضات و هیات علمی هادر صحن مجلس به حد نصاب لازم ترسید و رای نیلورد، اعلام کرد «این گروه ها از پرداخت مالیات معاف نیستند بلکه قرار است فقط ۱۰ درصد مالیات بپردازند».

۱۰ درصد مالیات حتی اگر عملیاتی شود، برای گروه هایی که ماهانه بیش از ۲۰ یا حتی ۳۰ میلیون تومان درآمد دارند، همان معنای معافیت مالیاتی را می دهد چرا که این تخفیف بزرگ در قیاس با میزان مالیات پرداختی سایر گروه ها، تقریباً به معنای معافیت مالیاتی است.

از سوی دیگر، مزدبگیرانی که چهار میلیون تومان یا بیشتر حقوق ماهانه می گیرند، قرار است مالیات بدهند! چیدمان مالیات بر درآمد به این شکل است: «از صفر تا ۴ میلیون تومان» معاف، «از ۴ تا ۸ میلیون تومان» ۱۰ درصد، «از ۸ تا ۱۲ میلیون تومان» ۱۲ درصد، «از ۱۲ تا ۱۸ میلیون تومان» ۲۰ درصد، «از ۱۸ تا ۲۴ میلیون تومان» ۲۵ درصد، «از ۲۴ تا ۳۲ میلیون تومان» ۳۰ درصد و بالاخره بالاتر از ۳۲ میلیون تومان، ۳۵ درصد مالیات ماهانه می پردازند.

این الگوی مالیاتی، با عدالت همخوانی ندارد. اگر قضات و اعضای هیات های علمی قرار باشد ۱۰ درصد مالیات بپردازند، یعنی برابر با بازه حقوقی ۴ تا ۸ میلیون تومانی، عین بی عدالتی ست. قضات و اعضای هیات های علمی عموماً در زمره حقوق بگیران پردرآمد هستند و در لایه بالای ۳۰ میلیون تومان درآمد ماهانه قرار می گیرند که باید ۳۰ درصد

گذشت؟ آیا با یک قاضی یا یک عضو هیات علمی، مهم تر و کلیدی تر از شغل کارگری است که در این شرایط سخت، چرخ های صنعت نفت کشور را می گرداند یا در معادن زیرزمینی ذغال سنگ کار می کند؟

مالیات پردازی توسط گروه های زیر خط فقر

شاخص دیگر برای اثبات بی عدالتی در نظام مالیاتی، الزام به پرداخت ۱۰ درصد مالیات برای مزدبگیرانی است که بین ۴ تا ۸ میلیون تومان درآمد دارند. محاسبات مستقل کمیته دستمزد کانون عالی شوراهای اسلامی کار نشان می دهد نرخ خط فقر که در گفتمان کارگری همان «سبد معیشت خانوار متوسط» است، بیش از ۸ میلیون تومان است، بنابراین حقوق بگیران در بازه ۸ تا ۱۸ میلیون تومان، زیر خط فقر حداقلی هستند و چرا گروه های زیر خط فقر باید ۱۰ درصد مالیات بدهند؟ در عین حال، در محاسبات حداقلی کمیته دستمزد شورای عالی کار، سبد معیشت حداقلی برای سال ۱۴۰۰، حدود ۶ میلیون و ۸۹۵ هزار تومان نرخ گذاری شده است، بنابراین همه مزدبگیرانی که درآمد ماهانه شان زیر این رقم حداقلی است، قطعاً زیر خط فقر هستند. حال چرا باید افراد زیر خط فقر مالیات بدهند ولی پردرآمدها و نهادهای بسیار فربه و

غنی، از پرداخت مالیات معاف باشند؟ با تصویب افزایش ۳۹ درصدی حداقل مزد در ۱۴۰۰، نا عادلانه بودن سقف معافیت ۴ میلیون تومانی مالیات بر درآمد، بیشتر نمود پیدا می کند. با این افزایش پایه مزد و همه مزایای مزدی، دریافتی کارگران حداقل بگیر به حدود

۴ میلیون تومان خواهد رسید. کارگر حداقل بگیر با یک یا دو فرزند، حدود ۴ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان حقوق ماهانه خواهد داشت. حال چنین کارگری که برای افزایش

دستمزدش، ساعت ها چانه زنی و مذاکره صورت گرفته و هنوز نمی تواند با این دستمزدنیمی از هزینه های یک زندگی شایسته را تامین کند، باید ماهی ۱۰ درصد برای هر چه بیشتر از ۴ میلیون می گیرد، مالیات بدهد.

همه چیز به نفع یک درصدی ها فرض کنیم یک کارگر معدن یا کارگر کوره های ذوب با ساعت ها کار سخت و ایستادن در محیط های پرخطر که هر آن، احتمال بیماری یا حتی مرگ وجود دارد، ماهی ۴ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان حقوق بگیرد. این کارگر مشمول پرداخت مالیات ۱۰ درصدی است یعنی ۱۰ هزار تومان از ۱۰۰ هزار تومان را باید پای مالیات بپردازد. هر ۱۰ هزار تومان حقوق این کارگر، محصول ریختن عرق بسیار و تحمل مصائب

با تصویب افزایش ۳۹ درصدی حداقل مزد در ۱۴۰۰، نا عادلانه بودن سقف معافیت ۴ میلیون تومانی مالیات بر درآمد، بیشتر نمود پیدا می کند. با این افزایش پایه مزد و همه مزایای مزدی، حداقل بگیران هم باید مالیات بدهند

تصمیم گیران باید حداقل تاسقف ۶ میلیون و ۸۹۵ هزار تومان را که همان نرخ سبد بسیار حداقلی است، از پرداخت مالیات معاف می کردند. بر پرداخت مالیات توسط فردی که زیر خط فقر است، با عدالت هیچ همخوانی ندارد

لزوم اصلاح و پایش سیستم مالیاتی کشور

بحران اقتصادی و تحریم، اصلاح نظام مالیاتی کشور و اخذ مالیات از همه نهادهای و افسراد را تبدیل به یک ضرورت کرده است. در سال های تحریم، باید سیستم مالیاتی اصلاح و پالایش شده و سهم پردرآمدها (چه حقیقی و چه حقوقی) در درآمدهای مالیاتی افزایش می یافت اما از آنجا که فرادستان و سیاست گذاران، خود متعلق به این پردرآمدها هستند، هر نوع اصلاحی با مقاومت سنگینی روبه رو می شود.

به نظر می رسد نمایندگان مجلس نمی خواهند اعضای هیات علمی دانشگاه ها مالیات بدهند چون خودشان یا قبلاً بر کرسی های تدریس تکیه داشته اند یا بعد از پایان دوره و کالت، به دانشگاه می روند. برخی از دولتمردان و نمایندگان مجلس نمی خواهند نهادهای خاص، مالکان خانه های خالی و صاحبان املاک لاکچری مالیات بدهند، چون خودشان در تمام این رسته ها و گروه ها فعال هستند.

در نهایت می ماند مزدبگیران که دست شان از زمین و زمان کوتاه است و باید بخش قابل توجهی از درآمد مالیاتی دولت را تامین کنند حالا چه با پرداخت مالیات بر درآمد و چه با پرداخت مالیات بر ارزش افزوده. با این وضعیت جای تعجب ندارد که وقتی جزو ۹۹ درصد ضعیف باشی، باید بیش از یک درصدی ها مالیات بپردازی.

محاسبه حقوق و دستمزد با استفاده از ابزارهای دیجیتال

متناسب سازی باید شکاف بین حقوق مستمری بگیران کارگری و کشوری را جبران کند

یابد، امکان ترمیم شایسته حقوق کشوری ها با تامین اجتماعی وجود نخواهد داشت. وی با اشاره به وعده مدیرعامل تامین اجتماعی برای ترمیم حقوق بازنشستگان این سازمان در اجرای مرحله دوم متناسب سازی تا پیش از پایان سال، گفت: بازنشستگان تامین اجتماعی انتظار دارند که ترمیم مستمری آنها، مطابق این وعده محقق و در احکام آنها منظور شود. البته برخی منابع اعلام کرده اند که سازمان علی الحساب مبلغی را در قالب کمک معیشت یا هر عنوان دیگری در اسفند ماه پرداخت می کند اما میانشی است که احکام مرحله دوم متناسب سازی، از ابتدای اسفند ماه صادر شود. اگر قرار است که مبلغی به بازنشستگان به صورت علی الحساب پرداخت شود حتما در قالب متناسب سازی مرحله دوم باشد تا از ابتدای سال آینده با اعمال ضرب افزایش مستمری محاسبه و تفاوت مبلغ آن به همراه مبلغ کامل فروردین ماه پرداخت شود.

مستمری و مزایای جانبی بین ۸۰۰ هزار تا یک میلیون تومان به مستمری بازنشستگان کارگری افزوده می شود که با در نظر گرفتن مبلغ متناسب سازی مرحله اول جمع مستمری یک بازنشسته حداقل بگیر تامین اجتماعی به زحمت، به سه میلیون و ۵۰۰ هزار تومان بازنشستگان کشوری در سال ۹۹ نزدیک می شود.

موسسیند با بیان اینکه اگر افزایش ۲۵ درصدی حقوق بازنشستگان کشوری و مبلغ متناسب سازی مرحله دوم آنها را برای یک حداقل بگیر این صندوق در نظر بگیریم، جمع حقوق این گروه از بازنشستگان در سال ۱۴۰۰ به حدود ۵ میلیون تومان می رسد، افزود: در نتیجه در سال ۱۴۰۰، حداقل یک میلیون و ۵۰۰ هزار تا دو میلیون تومان بین حداقل بگیر تامین اجتماعی و کشوری شکاف به وجود می آید که قاعدتاً متناسب سازی مرحله دوم باید این شکاف را جبران کند. البته اگر فرمول متناسب سازی مرحله اول به مرحله دوم تسری

نیاید تفاوت و تبعیض میان بازنشستگان در ترمیم حقوق نهادینه شود. محمدحسین موسسیند در گفت و گو با ایلنا گفت: مجموعه اقدام های ترمیمی سازمان تامین اجتماعی درباره مستمری بگیران، هنوز به تکامل لازم دست نیافته و قاعدتاً پس از اجرای مرحله دوم متناسب سازی بازنشستگان کشوری و لشکری و افزایش ۲۵ درصدی حداقل حقوق آنها، باز هم شکاف درآمدی میان آنها و بازنشستگان تامین اجتماعی ایجاد می شود. در نتیجه الزاماً با اجرای مرحله دوم متناسب سازی و افزایش مستمری ها از ابتدای ۱۴۰۰ شکاف میان بازنشستگان این صندوق ها جبران نمی شود.

وی افزود: حداقل حقوق بازنشستگان کشوری در مهر ماه به ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان رسید، در حالی که بازنشستگان حداقل بگیر تامین اجتماعی حدود ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار مستمری دریافت می کردند. با افزایش ۳۹ درصدی حداقل

دبیر کانون بازنشستگان تامین اجتماعی استان لرستان با اشاره به ضرورت ترمیم حقوق بازنشستگان تامین اجتماعی و جبران شکاف درآمدی بازنشستگان تامین اجتماعی و بازنشستگان کشوری لشکری یادآور شد که

دبیر کانون بازنشستگان تامین اجتماعی استان لرستان

یادداشت

هراس از آوار شدن گرانی روی سر افزایش حقوق

فتح الهیات، رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی

در ابتدا از تلاش اعضای شورای عالی کار به ویژه گروه کارگری برای برگزاری نشست ها و مذاکرات مزد تشکر می کنم. امسال همه اعضای این شورا اسنگ تمام گذاشتند و کارفرمایان هم نسبت به سنوات قبل مساعدت و همکاری بیشتری داشتند که باعث شد مذاکرات به شکل مطلوب پیش برود و رضایت نسبی از دستمزد ایجاد شود.

معتمد مبلغی که به عنوان دستمزد سال آینده تصویب شده مبلغ بدی نیست ولی با همه این تفاسیر دولت و کارفرمایان باید بپذیرند رقم دستمزد ۱۴۰۰ با سبد معیشت فاصله زیادی دارد و هزینه های کارگران را پوشش نمی دهد.

باید گفت شورای عالی کار حقوق و دستمزد را برای سال ۱۴۰۰ در زمانی تصویب کرده که هیچ اطلاعی از شرایط اقتصادی و وضعیت بنگاه ها در سال آینده نداریم و اگر مثل سال ۹۹ افزایش و تغییر چندباره نرخ کالاها اساسی که تاثیر مستقیمی در معیشت کارگران و بازنشستگان و حتی کارمندان دارد، اتفاق بیفتد قطعاً حقوق و دستمزد در آن محو می شود و تاثیر خود را در زندگی خانوارهای کارگری، مستمری بگیر و کارمند از دست می دهد.

درست است که امسال نشست دستمزد روند قابل قبولی داشت و تفاهم خوبی حاصل شد ولی باید قبول کنیم که نسبت به سبد معیشت کارگران فاصله زیادی دارد و می طلبد که دولت با حمایت های خود نظیر اختصاص بسته های معیشتی یا کالاهای ارزان به خانوارهای ضعیف کارگری کمک کند. اگر جلوی رشد قیمت ها و گرانی ها گرفته نشود باز هم به پله اول برمی گردیم و در آن صورت افزایش حقوق هادر چنبره قیمت ها گم می شود و کارگران به زیر خط معیشت سقوط خواهند کرد.

معتمد افزایش حقوق و بازنگری دستمزد ها در نیمه دوم سال واجب است و اگر بتوانیم در شورای عالی کار نشست هایی در این باره به ترتیب بدهیم قطعاً به دریافتی و معیشت کارگران و بازنشستگان کمک خواهد کرد. امروز مثل قدیم نیست که ثبات اقتصادی داشته باشیم و بتوانیم تورم را مهار و قیمت ها را کاهش دهیم بنابراین اگر نظارت بر بازار و کنترل قیمت ها را شاهد نباشیم، ناچاریم که به سمت بازنگری دستمزد ها در نیمه دوم سال گام برداریم.

خبر کارگری

کارکنان شرکتی مخابرات خوزستان: تبعیض حاکم بر محیط های کار از میان برداشته شود

کارکنان شرکتی مخابرات خوزستان خواستار همراهی مسئولان برای احقاق حق هستند. جمعی از این کارکنان در گفت و گو با ایلنا، از شرایط موجود حاکم بر محیط کار خود انتقاد کردند. ظاهر تعدادی از این کارگران با شکایت به اداره کار توانسته اند به نفع خود رای بگیرند و براساس این آراء، باید تبعیض از میان برداشته شود و طرح طبقه بندی مطلوب و کار برای پیمانکاری های مخابرات اجرایی شود. این کارگران ابراز نگرانی می کنند که این آراء پذیرفته نشود و نتوانند به حق و حقوق قانونی خود برسند. آنها می گویند: از تبعیض و بی عدالتی به ستوه آمده ایم. دستمزد ما نصف حقوق رسمی هاست لذا از مدیر اداره کار استان خوزستان انتظار می رود تا توجه به تدبیری که دارند، مسیر رسیدن شرکتهای مخابرات به حق و حقوق خود را هموار کنند. سایر مسئولان نیز باید باری کنند تا بتوانیم بعد سال هاتعم عدالت را ببشیم. خواسته های این کارگران، رفع تبعیض، اجرای طرح طبقه بندی مشاغل، حذف شرکت های واسطه یا پیمانکار، بهره مندی از مزایای مزدی به اندازه رسمی ها و افزایش حقوق و مزایای مزدی است.